CYNGOR SIR YNYS MÔN	
ADRODDIAD I:	**CYNGOR SIR**
DYDDIAD:	**25 MEDI 2025**
PWNC:	**ADOLYGIAD RHEOLI'R TRYSORLYS BLYNYDDOL AR GYFER 2024/25**
DEILYDD PORTFFOLIO:	**Y CYNGHORYDD R WILLIAMS - DIRPRWY ARWEINYDD A DEILYDD PORTFFOLIO CYLLID**
SWYDDOG ARWEINIOL:	**MARC JONES, CYFARWYDDWR SWYDDOGAETH (ADNODDAU) / SWYDDOG ADRAN 151**
SWYDDOG CYSWLLT:	**JEMMA ROBINSON - JemmaRobinson@ynysmon.llyw.cymru**

Natur a rheswm am adrodd

Er mwyn cydymffurfio â rheoliadau a gyhoeddwyd o dan Ddeddf Llywodraeth Leol 2003 a gyda Chynllun Dirprwyo Rheoli'r Trysorlys y Cyngor ar gyfer 2024/25 (Atodiad 10 o Ddatganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys 2024/25). Yn unol â'r Cynllun Dirprwyo, cafodd yr adroddiad hwn ei sgriwtineiddio gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar 16 Gorffennaf 2025 a'i gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith heb sylwadau ar 17 Gorffennaf 2025. Penderfynodd y Pwyllgor Gwaith i gyflwyno'r adroddiad i'r Cyngor llawn heb sylw pellach.

Rhesymau

Yn unol â gofynion Côd Ymarfer CIPFA ar Reoli'r Trysorlys 2021 a Chôd Darbodus CIPFA 2021 (y Côd), mae'n ofynnol i gorff y Cyngor Sy'n gyfrifol am oruchwylio swyddogaeth Rheoli'r Trysorlys y Cyngor dderbyn diweddariad chwarterol ar berfformiad Rheoli'r Trysorlys y Cyngor a'i gydymffurfiaeth â'r cyfyngiadau sydd wedi eu nodi yn Strategaeth Rheoli'r Trysorlys.

Mae'r adroddiad yn rhoi diweddariad economaidd, gosod allan y sefyllfa bresennol ynglŷn â benthyca, amlinellu'r perfformiad buddsoddi ac yn mesur sefyllfa bresennol y Cyngor yn erbyn y dangosyddion perfformiad a osodir allan yn y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys Blynyddol. Mae unrhyw doriadau o'r Strategaeth Rheoli'r Trysorlys hefyd yn cael eu nodi yn yr adroddiad.

Casgliad

Mae sefyllfa benthyca'r Cyngor yn parhau heb ei newid, mae perfformiad buddsoddi yn dda, gyda dychweliadau buddsoddi yn rhagori ar y gyllideb, mae'r Cyngor yn parhau o fewn y cyfyngiadau sydd wedi eu gosod gan Dangosyddion Perfformiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys Blynyddol nid oedd unrhyw dorriadau o'r Strategaethyn adroddiadwy.

Argymhelliad

Gofynnir i'r Cyngor adolygu a cymerdwto'r adroddiad fael y'i cyflwynwyd. Mae copi o'r adroddiad wedi'i atodi fel Atodiad A.

ATODIAD A

1. CYDYMFFURFIAETH Â GOFYNION ADRODD

1.1. Yn unol â gofynion Côd Ymarfer CIPFA ar Reoli'r Trysorlys (y Côd) a Chôd Darbodus CIPFA ar gyfer Cyllid Cyfalaf mewn Awdurdodau Lleol (y Côd Darbodus), mae'n rhaid cyflwyno nifer o adroddiadau i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, y Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor llawn yn ystod y flwyddyn. Mae manylion yr adroddiadau hyn wedi'u crynhoi yn Nhabl 1 isod:-

Tabl 1
Crynodeb o'r Adroddiadau Rheoli'r Trysorlys a gyflwynwyd i'r Pwyllgorau a'r Cyngor llawn

Adroddiad	Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio	Y Pwyllgor Gwaith	Cyngor Llawn
Strategaeth Rheoli'r Trysorlys Blynyddol 2024/25	8 Chwefror 2024	20 Chwefror 2024	7 Mawrth 2024
Adroddiad Diweddaru ar y Trysorlys Chwarter 1 2024/25	Wedi'i Ddirprwyo i'r Deilydd Portffolio - Cyhoeddwyd 21 Ionawr 2025		
Adroddiad Diweddaru ar y Trysorlys Canol Blwyddyn 2024/25	11 Chwefror 2025	18 Chwefror 2025	6 Mawrth 2025
Adroddiad Diweddaru ar y Trysorlys Chwarter 3 2024/25	Wedi'i Ddirprwyo i'r Deilydd Portffolio - Cyhoeddwyd 10 Mawrth 2025		
Adroddiad Adolygu Blynyddol 2024/25	16 Gorffennaf 2025	17 Gorffennaf 2025	25 Medi 2025

2. ADOLYGIAD O 2024/25 - FFACTORAU ALLANOL

2.1. Mae nifer o ffactorau'n dylanwadu ar weithgareddau Rheoli'r Trysorlys y Cyngor sydd y tu hwnt i reolaeth y Cyngor ond sy'n cael effaith mawr ar benderfyniadau'r Cyngor o ran benthyca a buddsoddi.

2.2. Cyfraddau Llog

Mae cyfraddau llog ar yr adeg y caiff penderfyniadau eu gwneud a'r rhagolygon ar gyfer cyfraddau yn cael effaith sylweddol ar benderfyniadau yn ymwneud â rheoli'r trysorlys ac fe all effeithio ar p'un a yw'r Cyngor yn benthyca'n allanol, hyd unrhyw fenthyca, pryd y bydd y Cyngor yn ymrwymo i fuddsoddiadau tymor hwy ac ymhle mae'r Cyngor yn buddsoddi ei arian dros ben.

Ar ddechrau 2024/25, roedd cyfradd sylfaenol Banc Lloegr yn 5.25% ond, wrth i chwyddiant ostwng ac wrth i'r economi arafu, cafodd y gyfradd ei gostwng i 5.00% ym mis Awst 2024, 4.75% ym mis Tachwedd 2024 a 4.5% ym mis Chwefror 2025.

Mae disgwyl i gyfraddau barhau i ostwng yn 2025, a chafwyd gostyngiad i 4.25 % ym mis Mai 2025. Disgwylir 2 neu 3 ostyngiad pellach yn 2025, a rhagwelir y bydd y cyfraddau tua 3.5% erbyn diwedd 2025.

2.3. Economi'r DU

Mae economi'r DU yn dal i weithredu yn erbyn cefndir o ddigwyddiadau byd-eang mawr sy'n effeithio ar yr economi byd-eang. Maent yn cynnwys y rhyfel parhaus yn Wcráin a'r angen i wario mwy ar amddiffyn, newid Arlywydd yn yr Unol Daleithiau, yr Unol Daleithiau'n cyflwyno tariffau uwch a'r perygl y gall economi'r byd arafu o ganlyniad ac effaith hynny ar brisiau olew ac ynni.

Yn y DU, bu newid yn y llywodraeth genedlaethol, ac mae twf yr economi yn brif flaenoriaeth i'r Llywodraeth Lafur newydd, ynghyd â cheisio cyllido gwasanaethau cyhoeddus heb gynyddu treth incwm, TAW neu yswiriant gwladol cyflogai a heb gynyddu benthyca allanol. O ganlyniad, mae'r Llywodraeth wedi mabwysiadu set newydd o reolau cyllidol sy'n caniatáu cynyddu cyllidebau ar ddechrau'r Senedd newydd, ond bydd rhaid eu cwtogi yn nes ymlaen.

Rhagwelir y bydd y gwariant ychwanegol yn 2025/26 a 2026/27 yn ysgogi twf yn yr economi, a fydd yn cynyddu refeniw treth yn y dyfodol. Bydd hyn, ynghyd â lleihad yn rhai o gyllidebau'r Llywodraeth, yn enwedig y gyllideb les, yn galluogi'r Llywodraeth i gyrraedd ei dargedau cyllidol. Fodd bynnag, nid yw hyn yn rhoi llawer o hyblygrwydd i'r Llywodraeth ac mae'r risg o beidio â chyrraedd y targedu cyllidol hyn yn uchel.

Bydd y cynnydd yng nghyfraniadau yswiriant gwladol cyflogwyr yn sicrhau refeniw ychwanegol ond fe all effeithio ar dwf a bydd yn cynyddu costau'r sector cyhoeddus, a fydd yn lleihau effaith net y newid.

Roedd twf economaidd y DU yn dal i fod yn isel iawn yn ystod 2024/25 gyda dim twf yn ystod y 2 chwarter cyntaf, twf o 0.4% yn y trydydd chwarter a thwf o 0.5% yn y chwarter olaf. Rhagwelir y bydd twf yn aros rhwng 1% a 2% yn 2025 a hyd at 2028.

Roedd Chwyddiant Prisiau Defnyddwyr (CPI) yn 3.2% ar ddechrau 2024/25, ond syrthiodd yn ystod flwyddyn ac, erbyn mis Medi 2024, roedd wedi gostwng i 1.7%, cyn codi i 3% ym mis Ionawr 2025, yn bennaf o ganlyniad i brisiau ynni cynyddol, ac yna syrthio eto i 2.6% ym mis Mawrth 2025. Rhagwelir y bydd yn codi eto yn ystod 2025, ac y bydd wedi cyrraedd uchafbwynt o 3.5% erbyn diwedd yr haf, cyn gostwng yn nes at darged Banc Lloegr, sef 2.0%, a rhagwelir y bydd yn 2.7% erbyn diwedd 2025/26.

3. GWARIANT CYFALAF 2024/25

3.1. Mae gwariant cyfalaf yn cael effaith sylweddol ar weithgarwch Rheoli'r Trysorlys y Cyngor. Gellir cyllido gwariant cyfalaf naill ai:-

- ar unwaith drwy adnoddau cyfalaf neu refeniw (derbyniadau cyfalaf, grantiau cyfalaf, cyfraniadau refeniw ac ati), nad yw'n cael unrhyw effaith ar angen y Cyngor i fenthyca; neu

- drwy fenthyca: Os nad oes digon o gyllid ar gael, neu os penderfynir peidio â defnyddio adnoddau, bydd y gwariant cyfalaf yn arwain at yr angen i fenthyca.

3.2. Mae Tabl 2 isod yn cymharu'r gwariant cyfalaf drafft ar gyfer 2024/25 gyda'r cyllidebau gwreiddiol a diwygiedig:-

Tabl 2
Gwariant Cyfalaf 2024/25

	Cyllideb Wreiddiol 2024/25 £'m	Cyllideb Ddiwygiedig 2024/25 £'m	2024/25 Gwirioneddol £'m
Cronfa Gyffredinol	13.8	48.7	37.2
CRT	30.0	29.6	27.5
Cyfanswm Gwariant Cyfalaf	**43.8**	**78.3**	**64.7**
Cyllidwyd Gan			
Grantiau'r Gronfa Gyffredinol, Arian wrth Gefn a Chyfraniadau Refeniw	9.0	40.4	30.4
Grantiau CRT a Chyfraniadau Refeniw	29.1	26.0	27.5
Benthyciadau'r Gronfa Gyffredinol	4.8	8.0	6.8
Benthyciadau'r CRT	0.9	3.9	0.0
Cyfanswm Cyllid	**43.8**	**78.3**	**64.7**
Cyfanswm Gwariant a Gyllidwyd trwy Fenthyca	**5.7**	**11.9**	**6.8**

3.3. Mae'r prif amrywiadau o ran gwariant cyfalaf (dros £500k) wedi eu nodi yn Nhabl 3 isod:-

Tabl 3
Amrywiadau Gwariant Cyfalaf 2024/25

Cynllun	Tanwariant £'000	Sylwadau
Gwelliannau Cyfalaf CRT	2,104	Am fanylion pellach ar wariant cyfalaf y CRT, gweler adroddiad Alldro'r CRT, a gyflwynir i'r Pwyllgor yma ar 17 Gorffennaf 2025.
Adnewyddu Ysgolion ac Adeiladau Cyngor, yn cynnwys addasiadau ar gyfer yr anabl	850	Oherwydd dyfarnwyd cyllid grant ychwanegol yn y flwyddyn, roedd y tanwariant yma wedi'i ddisgwyl. Defnyddiwyd Grant Llywodraeth Cymru ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) i gyllido gwaith i alluogi Mynediad i'r Anabl yn Adeiladau Addysg ar gyfer 2024/25. Disgwylir bydd y pwysau ar y gyllideb yma yn cynyddu yn y dyfodol pan fydd canlyniadau archwiliadau mynediad yn darparu darlun mwy cyflawn o'r gwaith sydd ei angen. Canlyniad y dyfarniad Grant Atgyweiriadau a Chynnal a Chadw 2024/25 oedd tanwariant yng nghyllideb cyfalaf adeiladau Addysg. Mae penderfyniad ymwybodol i beidio â cheisio gwthio'r gwariant allan ar frys ac, yn hytrach, ei ddisodli yn erbyn gwariant ymrwymedig a'i gario drosodd i raglen fesuredig ar gyfer 2025/26.

Cynllun	Tanwariant £'000	Sylwadau
Adfywio Caergybi (THI Cam II)	734	Cafwyd oedi sylweddol o fewn y rhaglen, yn benodol mewn perthynas â chaffael a rhai prosiectau penodol nad ydynt yn mynd rhagddynt. Ni fydd unrhyw gyllid yn cael ei golli a bydd cyllideb newydd ar gyfer 2025/26 yn cael ei dyrannu.
Rhaglen Adfywio Llywodraeth DU yng Nghaergybi	4,982	Oherwydd oedi sylweddol o fewn y broses o gyflawni'r rhaglen yn gyffredinol, roedd tanwariant sylweddol yn debygol. Fodd bynnag, mae estyniad wedi'i wneud i fis Medi 2025 (gyda'r tebygolrwydd o estyniad pellach) ac, felly, ni fydd unrhyw gyllid yn cael ei golli.
Rhaglen Amnewid Gwres Carbon Isel Adeiladau'r Cyngor	895	Y ffi cadw yw £522k o'r tanwariant yma yr ydym wedi ei hawlio ar y prosiectau hyd yma. Caiff y rhain eu dal a'u rhyddhau pan fo'r prosiectau wedi eu cwblhau'n llwyddiannus. Mae £373k wedi codi o gais am amrywiad i Lywodraeth Cymru ar draws dau o'r prosiectau ar gyfer gwaith na ellid ei gwblhau o fewn 2024/25, a chytunwyd i'w gario drosodd i'w gwblhau yn 2025/26.
Canolfan Glanhwfa	600	Mae'r gwaith adeiladu ar gyfer y prosiect hwn wedi dechrau a bydd yn cymryd 12 mis, felly, bydd y cyllid yn cael ei rannu rhwng 2 flynedd ariannol. Bydd y mwyafrif o'r cyllid yn cael ei wario yn 2025/26.
Isadeiledd Gwefru Cerbydau Trydan	310	Derbyniwyd cyllid ychwanegol yn ystod y flwyddyn gan Wasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru, gydag amodau i'w defnyddio o fewn y flwyddyn ariannol benodol. Cytunwyd byddai tanwariant o'r dyraniad cyllid gwreiddiol yn cael ei gario ymlaen am flwyddyn arall ac, felly, ni fydd unrhyw gyllid yn cael ei golli.
Seilwaith Ymwelwyr	438	£193k o'r tanwariant yw'r gyllideb wreiddiol a gyllidwyd gan y Cyngor, a gofynnir i'w lithro oherwydd derbyniwyd grant SPF yn y flwyddyn a oedd yn talu am y gwariant ar y prosiectau hyn. Defnyddiwyd y cyllid SPF yn llawn yn erbyn y prosiectau hyn, fodd bynnag, cafodd yr hyn a gyllidwyd yn wreiddiol i fod yn wariant cyfalaf ei symud i refeniw a'i gyllido o fewn refeniw. Ni chollwyd unrhyw gyllid.
	10,913	
Prosiectau Eraill	2,608	
Cyfanswm Tanwariant 2024/25	**13,521**	

4. EFFAITH AR SEFYLLFA ARIANNOL Y CYNGOR

4.1. Mae gwariant cyfalaf y Cyngor a'r modd y caiff ei gyllido yn effeithio ar sefyllfa ariannol y Cyngor yn gysylltiedig â'r isod:-

- Y Gofyniad Cyllido Cyfalaf (GCC) - sef anghenion benthyca sylfaenol y Cyngor, h.y. gwariant cyfalaf sydd heb ei gyllido drwy grantiau, cyfraniadau refeniw neu gronfeydd wrth gefn;
- Lefel y benthyca;
- Y cydbwysedd rhwng benthyca allanol a benthyca sydd wedi'i gyllido gan falansau arian parod y Cyngor (benthyca mewnol);
- Cronfeydd wrth gefn a darpariaethau'r Cyngor.

4.2. Gofyniad Cyllido Cyfalaf (GCC)

Er mwyn sicrhau bod lefelau benthyca'n ddarbodus yn y tymor canolig ac at ddibenion cyfalaf yn unig, dylai'r Cyngor sicrhau nad yw ei fenthyca allanol gros, ac eithrio yn y tymor byr, yn uwch na chyfanswm y gofyniad cyllido cyfalaf ar gyfer y flwyddyn flaenorol ynghyd â'r amcangyfrifon ar gyfer unrhyw ofynion cyllido cyfalaf ychwanegol ar gyfer y flwyddyn gyfredol a'r ddwy flwyddyn ariannol nesaf. Yn ei hanfod, mae hyn yn golygu nad yw'r Cyngor yn benthyca i gefnogi gwariant refeniw.

Tabl 4
Gofyniad Cyllido Cyfalaf a Benthyca Allanol

	Cyllideb £'000	Gwirioneddol £'000	Amrywiant £'000
Gofyniad Cyllido Cyfalaf (GCC)			
Balans Agoriadol	145,754	145,754	-
Gwariant Cyfalaf	78,247	64,726	(13,521)
Asedau Hawl Defnydd (prydlesau) wedi'i ddwyn ymlaen i'r Fantolen	0	1,715	1,715
Cyllido drwy Grantiau, Balansau a Refeniw	(66,325)	(57,873)	8,452
Darpariaeth Refeniw Isaf (DRI)	(1,743)	(1,710)	33
Darpariaeth Refeniw Isaf (DRI) – Asedau Hawl Defnydd	0	(327)	(327)
Balans Cau	**155,933**	**152,285**	**(3,648)**

4.3. Ad-dalu Dyledion

Yn ystod 2024/25, gwnaed ad-daliadau blynyddol ar fenthyciadau blwydd-dal BBGC gwerth £18k a benthyciadau Salix di-log gwerth £364k. Yn ogystal â hyn, cafodd dau fenthyciad BBGC tymor penodol eu had-dalu, sef:-

- £569,200, benthyciad a ddechreuodd ar 18 Hydref 1983 ar gyfradd o 7.875%
- £284,600, benthyciad a ddechreuodd ar 4 Mai 1995 ar gyfradd o 8.5%

Ni chafodd y benthyciadau hyn eu disodli gan unrhyw fenthyciadau allanol newydd.

4.4. Benthyca Mewnol ac Allanol

Pan fo balansau arian parod yn ddigonol a phan fo cyfraddau buddsoddi'n is na chost benthyciadau tymor hir, mae'r Cyngor wedi dilyn polisi o fenthyca mewnol, drwy ddefnyddio balansau arian parod i gyllido gwariant cyfalaf neu i gyllido ad-dalu benthyciadau, yn hytrach na chymryd benthyciadau allanol. Mae'r polisi'n sicrhau cymaint o arbedion â phosibl. Y ffigwr benthyca mewnol yw'r gwahaniaeth rhwng y GCC a'r benthyciadau allanol sy'n ddyledus. Mae hyn wedi'i grynhoi yn Nhabl 5 isod: -

Tabl 5
Benthyca Mewnol ac Allanol

	Cyllideb £'000	Gwirioneddol £'000	Amrywiant £'000
Benthyca Allanol			
Balans Agoriadol	122,411	122,411	0
Benthyciadau Newydd	11,922	908	(11,014)
Ad-dalu Benthyciadau	(1,236)	(1,236)	0
Balans Cau	**133,097**	**122,083**	**(11,014)**
Ceir dadansoddiad o'r benthyciadau dyledus fesul blwyddyn ad-dalu, fesul balans dyledus y flwyddyn, fesul math o fenthyciad a fesul cronfa yn Atodiadau 1 i 4.			
Benthyca Mewnol			
Balans Agoriadol	23,343	23,343	0
Benthyca Newydd i Ddisodli Benthyca Mewnol	0	0	0
Benthyca Newydd i Gyllido Ad-daliadau Benthyciadau	0	0	0
Benthyca Newydd i Gyllido Gwariant Cyfalaf	0	5,945	5,945
Ad-daliadau Benthyciadau yn ystod y Flwyddyn	1,236	1,236	0
Asedau Hawl Defnydd (prydlesau) wedi'i ddwyn ymlaen i'r Fantolen	0	1,715	1,715
Darpariaeth Refeniw Isaf (DRI)	(1,743)	(1,710)	33
Darpariaeth Refeniw Isaf (DRI) – Asedau Hawl Defnydd	0	(327)	(327)
Balans Terfynol	**22,836**	**30,202**	**7,366**

4.5. Mae cyfnod aeddfedu a chyfradd gyfartalog benthyciadau presennol wedi'u nodi yn Nhabl 6 isod:-

Tabl 6
Cyfnod Aeddfedu Cyfartalog a Chyfradd Llog Cyfartalog Benthyciadau Dyledus

	31 Mawrth 2025		31 Mawrth 2024	
	Cyfnod Aeddfedu Cyfartalog	Cyfradd Llog Cyfartalog	Cyfnod Aeddfedu Cyfartalog	Cyfradd Llog Cyfartalog
BBGC Aeddfedu	19.21 Mlynedd	5.1%	19.33 Mlynedd	5.2%
BBGC Blwydd-dal	5.37 Mlynedd	9.4%	6.37 Mlynedd	9.4%
Salix	5.50 Mlynedd	0.0%	5.57 Mlynedd	0.0%

5. BUDDSODDIADAU

5.1. Wrth i falansau arian parod gael eu defnyddio i gyllido gwariant cyfalaf, mae'r symiau sydd ar gael i'w buddsoddi yn lleihau dros gyfnod o amser. Ar ddechrau'r flwyddyn ariannol, roedd gan y Cyngor £15m mewn buddsoddiadau tymor sefydlog, £16.4m mewn cyfrifon galw a £0.27m mewn cyfrifon cyfredol, sef buddsoddiadau arian parod gwerth cyfanswm o £31.67m.

5.2. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, roedd gwerth y buddsoddiadau arian parod wedi gostwng i £13.174m, £7m mewn buddsoddiadau tymor sefydlog, £5.96m mewn cyfrifon galw a £0.214m mewn cyfrifon cyfredol.

5.3. Ceir dadansoddiad o'r buddsoddiadau fesul chwarter a fesul gwrthbarti yn Atodiad 5 a 6.

5.4. Ar gyfartaledd, cafodd £14.589m ei fuddsoddi mewn buddsoddiadau tymor sefydlog yn ystod 2024/25, gyda chyfradd elw cyfartalog o 5.05%. Mewn cymhariaeth, yn 2023/24, cafodd £15m ei fuddsoddi ar gyfartaledd gyda chyfradd elw cyfartalog o 5.18%.

5.5. Yn 2024/25, cafodd £22.175m ei gadw mewn cyfrifon galw ar gyfartaledd, gyda chyfradd elw cyfartalog o 3.88%. Mewn cymhariaeth, £16.602m oedd y balans cyfartalog yn 2023/24, gyda chyfradd elw cyfartalog o 4.11%.

5.6. Fe wnaeth y buddsoddiadau mewn buddsoddiadau tymor sefydlog, cyfrifon galw a chyfrifon cyfredol gynhyrchu £1.55m o log. Ar ôl trosglwyddo llog i ddeiliaid bondiau a mân ymddiriedolaethau, cynhyrchodd y buddsoddiadau £866k o log ar gyfer y gronfa gyffredinol, o'i gymharu â chyllideb o £670k, £382k ar gyfer y CRT, o'i gymharu â chyllideb o £400k, a £212k ar gyfer ysgolion.

6. CYDYMFFURFIAETH Â'R STRATEGAETH RHEOLI'R TRYSORLYS

6.1. Cafodd y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys Blynyddol ar gyfer 2024/25 ei chymeradwyo gan y Cyngor ar 7 Mawrth 2024 ac mae'n nodi nifer o egwyddorion. Mae perfformiad y Cyngor yn erbyn yr egwyddorion hyn wedi'i nodi isod.

6.2. Strategaeth Fenthyca (Paragraff 8.1 ac 8.2 yn Natganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys (DSRhT) 2024/25)

Mae'r Cyngor wedi dilyn strategaeth o ddefnyddio arian parod wrth gefn i gyllido gwariant cyfalaf (benthyca mewnol) ac mae'n mynd allan i fenthyca dim ond pan fo balansau arian parod yn rhy isel, pan fo cynnydd cyflym mewn cyfraddau llog yn cael ei ragweld ar adeg y benthyciad, neu pan fo'r cyfraddau benthyca'n is na'r cyfraddau llog.

Yn ystod 2024/25, derbyniwyd benthyciad terfynol o £908k, cytunwyd yn flaenorol gan Salix. Ni chymerwyd unrhyw fenthyciadau allanol eraill, a glynwyd wrth y polisi o ddefnyddio balansau arian parod i gyllido gwariant cyfalaf. Rhagwelir y bydd cyfraddau llog yn gostwng yn ystod 2025/26 a 2026/27 ac, felly, mae'n well aros cyhyd ag y bo modd cyn cymryd unrhyw fenthyciadau allanol.

6.3. Benthyca Cyn Bod Angen (Paragraff 8.3 yn DSRhT 2024/25)

Mae'r strategaeth yn glir na fydd y Cyngor yn benthyca cyn bod angen oni bai bod hynny'n sicrhau gwerth am arian, a bod y Cyngor yn gallu sicrhau diogelwch cyllid o'r fath. Ni chymerwyd unrhyw fenthyciadau yn ystod 2024/25.

6.4. Aildrefnu Dyledion (Paragraff 8.4 yn DSRhT 2024/25)

Gellir ystyried aildrefnu dyledion dim ond os oes arian parod dros ben ar gael i hwyluso unrhyw ad-daliad ac os yw'r aildrefnu'n ail-gydbwyso'r portffolio ac os yw'r premiwm sy'n daladwy yn is na'r arbediad llog a wneir.

Ni chafodd unrhyw ddyledion eu haildrefnu yn ystod 2024/25 gan nad oes unrhyw frys mawr i ail-gydbwyso'r portffolio ac mae'r gost ad-dalu cynamserol yn dal i olygu nad yw'n werth aildrefnu.

6.5. Gwrthbartïon Benthyca (Paragraff 8.5 yn DSRhT 2024/25)

Mae'r strategaeth yn nodi mai'r BBGC fydd yn parhau fel prif ffynhonnell fenthyca'r Cyngor, ond y gellir ystyried benthyca gan sefydliad eraill.

Yn ystod y flwyddyn, ni chymerwyd unrhyw fenthyciadau allanol.

6.6. Blaenoriaethau Buddsoddi (Paragraff 10.2.1 yn DSRhT ys 2024/25)

Mae'r strategaeth yn nodi y bydd y Cyngor yn blaenoriaethu ei fuddsoddiadau yn ôl diogelwch, hylifedd, elw, h.y. mae'r Cyngor yn rhoi blaenoriaeth i ddiogelwch y buddsoddiad uwchlaw bob dim arall, yna'n sicrhau bod y buddsoddiad yn ei alluogi i gael gafael ar rywfaint o arian parod yn syth ac yna'n ystyried yr elw yn olaf.

Yn ystod y flwyddyn, roedd yr egwyddorion buddsoddi hyn yn weithredol ac roedd pob buddsoddiad yn unol â'r egwyddorion hyn.

6.7. Gwrthbartïon Buddsoddi (Paragraff 10.2 - 10.4 yn DSRhT 2024/25)

Mae'r strategaeth yn nodi nifer o feini prawf yn gysylltiedig â gwrthbartïon buddsoddi, yn cynnwys graddfa credyd pob sefydliad, yr uchafswm y gellir ei fuddsoddi gydag un sefydliad, hyd y buddsoddiadau a'r gwledydd cymeradwy.

Yn ystod y flwyddyn, glynwyd wrth bob un o'r meini prawf yma.

7. DANGOSYDDION DARBODUS

7.1. Yn ogystal â'r egwyddorion sydd wedi'u nodi uchod, mae'r Strategaeth hefyd yn cynnwys nifer o ddangosyddion darbodus a therfynau awdurdodedig. Pwrpas y dangosyddion hyn yw rheoli gwariant cyfalaf a faint sy'n rhaid ei fenthyg i gyllido'r gwariant hwn a mesur pa mor fforddiadwy yw'r costau refeniw'n gysylltiedig ag unrhyw fenthyciad. Mae Tabl 7 isod yn nodi'r perfformiad gwirioneddol ar gyfer 2024/25, o'i gymharu â'r amcangyfrif yn y strategaeth wreiddiol:-

Tabl 7
Dangosyddion Darbodus 2024/25

DANGOSYDDION PERFFORMIAD				
Grŵp Dangosyddion	**Disgrifiad**	**Datganiad Strategaeth rheoli'r Trysorlys 2024/25**	**Sefyllfa Amcangyfrifiedig ar ddiwedd Ch 4**	
Fforddiadwyaeth	Cymhareb costau cyllido i ffrwd refeniw net – Cronfa Gyffredinol	3.12%	2.62%	
	Cymhareb costau cyllido i ffrwd refeniw net – Cyfrif Refeniw Tai (CRT)	10.38%	5.43%	
Gofyniad Cyllido Cyfalaf (GCC)	Cronfa'r Cyngor a CRT	£171.991m	£152.285m	
TERFYNAU AWDURDODEDIG				
Doethineb	Rhaid i'r ddyled gros fod yn llai na'r GCC ynghyd ag unrhyw GCC ychwanegol yn y ddwy flynedd nesa	<£198.521m	£122.082m	
Dyled Allanol	Terfyn Awdurdodedig	<£198.521m	£122.082m	
	Ffin Weithredol	<£193.521m	£122.082m	
Aeddfedrwydd Dyled	Llai na 12 mis	<20% o gyfanswm y ddyled = £24.235m	£0.046m	0.04%
	12 mis ac o fewn 24 mis	<20% o gyfanswm y ddyled = £24.235m	£1.427m	1.18%
	24 mis ac o fewn 5 mlynedd	<50% o gyfanswm y ddyled = £60.587m	£5.813m	4.80%
	5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd	<75% o gyfanswm y ddyled = £84.822m	£13.851	11.35%
	10 mlynedd ac uwch	100% = £121.175m	£122.082m	100.00%

7.2. Mae'r tabl uchod yn cadarnhau cydymffurfiaeth â'r holl ddangosyddion a therfynau awdurdodedig sydd wedi'u nodi yn y strategaeth.

8. 2025/26 A THU HWNT

8.1. Mae Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys (DSRhT) 2025/26 (a gymeradwywyd gan y Cyngor ar 6 Mawrth 2025) yn nodi'r rhagolygon a'r strategaeth ar gyfer y flwyddyn i ddod.

8.2. Yn seiliedig ar y sefyllfa bresennol, rhagwelir y bydd balansau arian parod y Cyngor yn gostwng ac y bydd yn rhaid iddo ddychwelyd y £10m y mae wedi'i fuddsoddi mewn buddsoddiadau tymor sefydlog i'w falansau arian parod hylif wrth i'r buddsoddiadau hynny aeddfedu yn ystod yr haf fel bod ganddo ddigon o falansau arian parod tan Hydref 2025. Ar yr adeg honno, bydd rhaid i ran o'r benthyciadau mewnol cyfredol gael eu hallanoli a bydd rhaid cymryd benthyciadau pellach tuag at ddiwedd blwyddyn ariannol 2025/26. Bydd rhaid benthyg cyfanswm o £20m i gynnal balansau arian parod hylif digonol yn ystod 2025/26.

8.3. Ac eithrio benthyciadau blwydd-dal a benthyciadau Salix, nid oes unrhyw fenthyciadau tymor sefydlog yn ddyledus yn 2025/26. Mae 2 fenthyciad, gwerth cyfanswm o £1.381m, yn ddyledus yn 2026/27, ac mae 3 benthyciad pellach, gwerth cyfanswm o £2.165m, yn ddyledus yn 2027/28.

8.4. Disgwylir i Gyfradd Sylfaenol Banc Lloegr barhau i ostwng yn ystod 2025/26, cyn sefydlogi i tua 3% ganol 2026.

9. CASGLIADAU

9.1. Roedd perfformiad Rheoli'r Trysorlys y Cyngor yn ystod y flwyddyn yn unol â'r strategaeth o fuddsoddiadau risg isel, enillion isel a dull benthyca a gynlluniwyd i leihau taliadau llog cymaint â phosib.

9.2. Mae'r perfformiad yn erbyn y Dangosyddion Darbodus a osodwyd gan y Cyngor yn dangos bod gweithgareddau Rheoli'r Trysorlys y Cyngor yn cael eu cynnal mewn ffordd reoledig sy'n sicrhau diogelwch ariannol y Cyngor ac nad ydynt yn rhoi'r Cyngor mewn unrhyw berygl ariannol sylweddol o ran benthyca anfforddiadwy neu ormodol.

9.3. Mae Strategaeth Rheoli'r Trysorlys y Cyngor, a'i berfformiad yn erbyn y strategaeth, yn ystyried y ffactorau economaidd allanol ac mae'n cael ei hadolygu'n gyson i sicrhau mai hon yw'r strategaeth fwyaf priodol wrth symud ymlaen.

ATODIAD 1

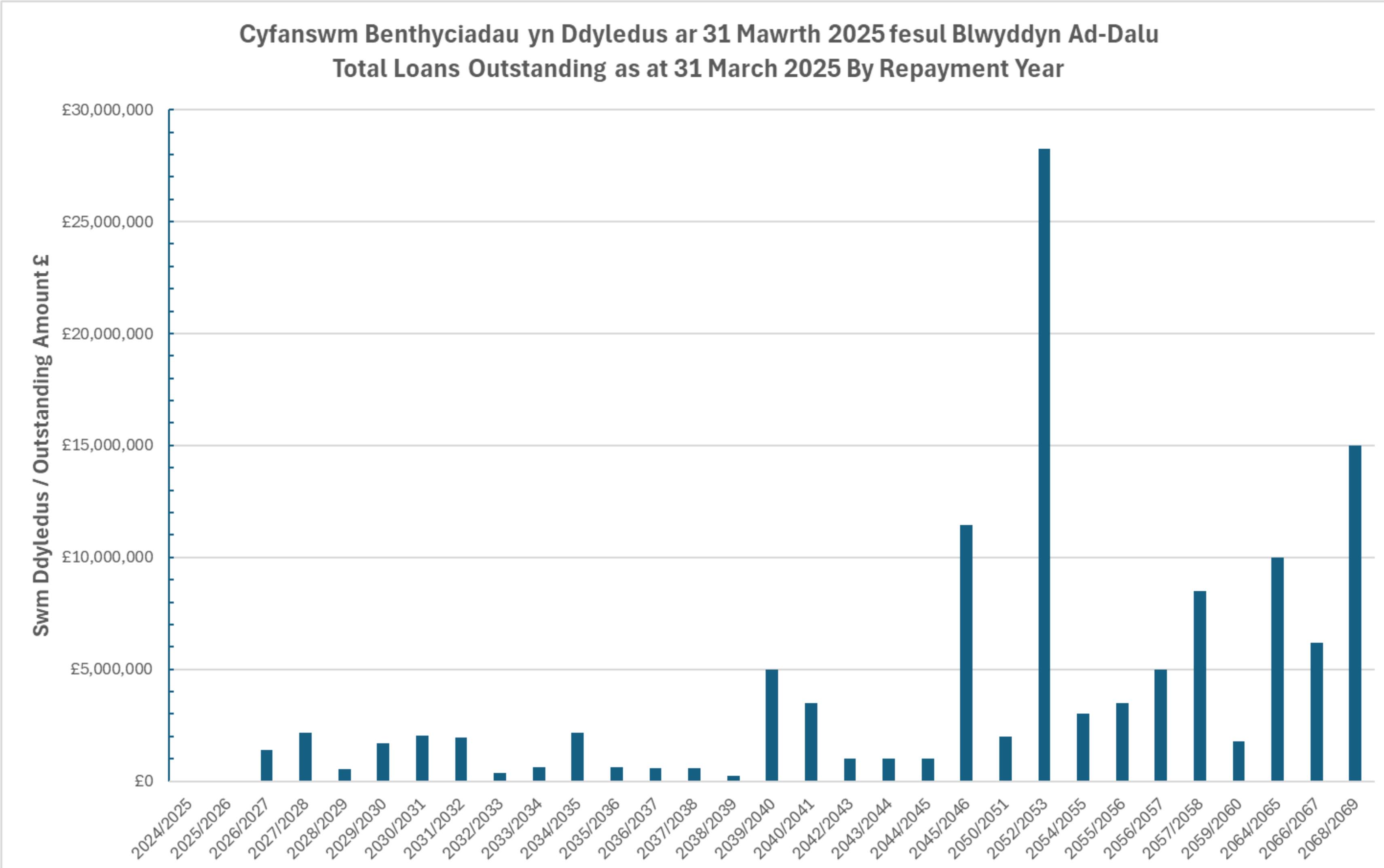
Cyfanswm Benthyciadau yn Ddyledus ar 31 Mawrth 2025 fesul Blwyddyn Ad-Dalu
Total Loans Outstanding as at 31 March 2025 By Repayment Year
Swm Ddyledus / Outstanding Amount £
£30,000,000
£25,000,000
£20,000,000
£15,000,000
£10,000,000
£5,000,000
£0
2024/2025
2025/2026
2026/2027
2027/2028
2028/2029
2029/2030
2030/2031
2031/2032
2032/2033
2033/2034
2034/2035
2035/2036
2036/2037
2037/2038
2038/2039
2039/2040
2040/2041
2042/2043
2043/2044
2044/2045
2045/2046
2050/2051
2052/2053
2054/2055
2055/2056
2056/2057
2057/2058
2059/2060
2064/2065
2066/2067
2068/2069

ATODIAD 2

Balans Benthyciadau Dyledus ar 31 Mawrth 2025

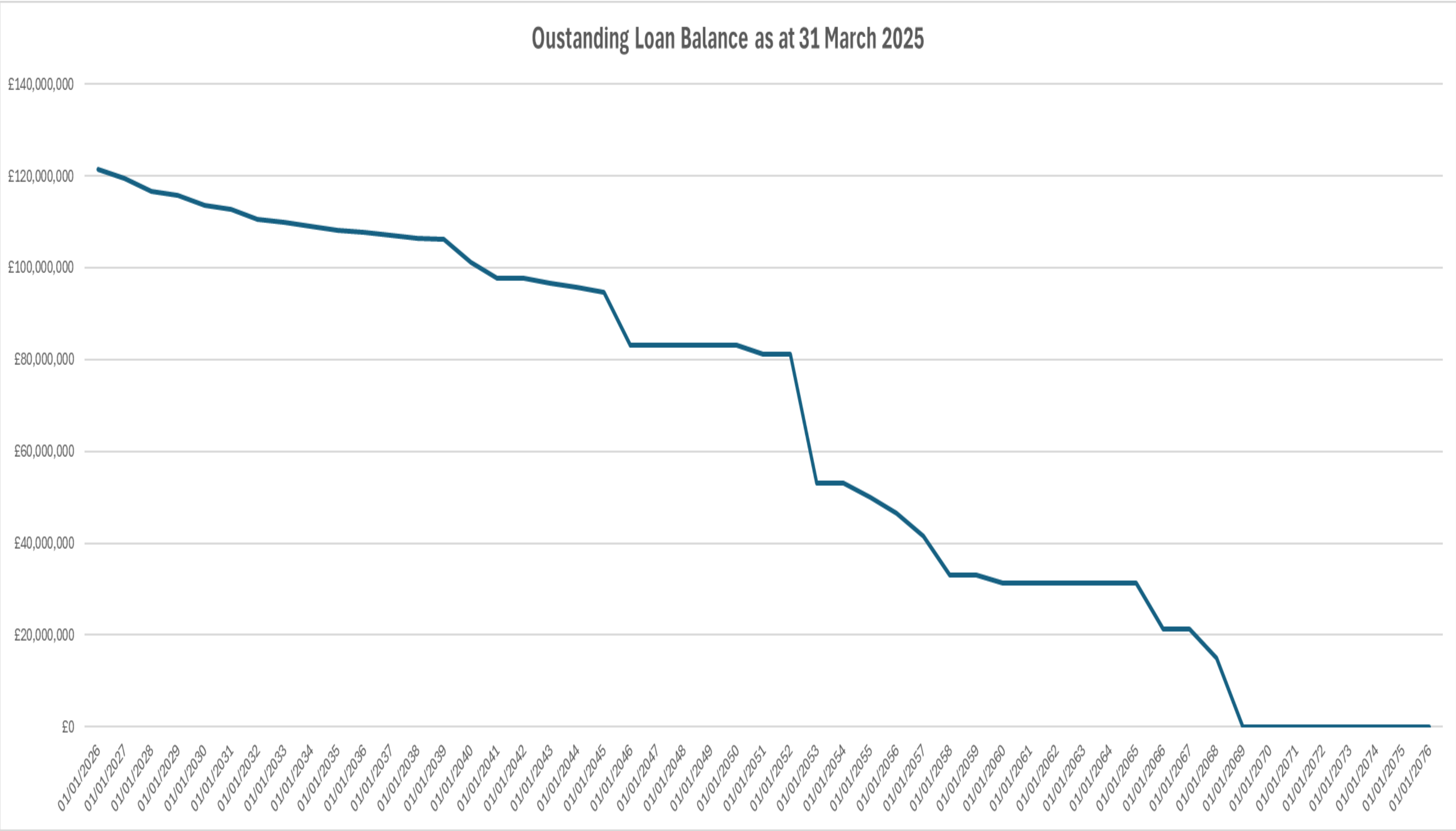

ATODIAD 3

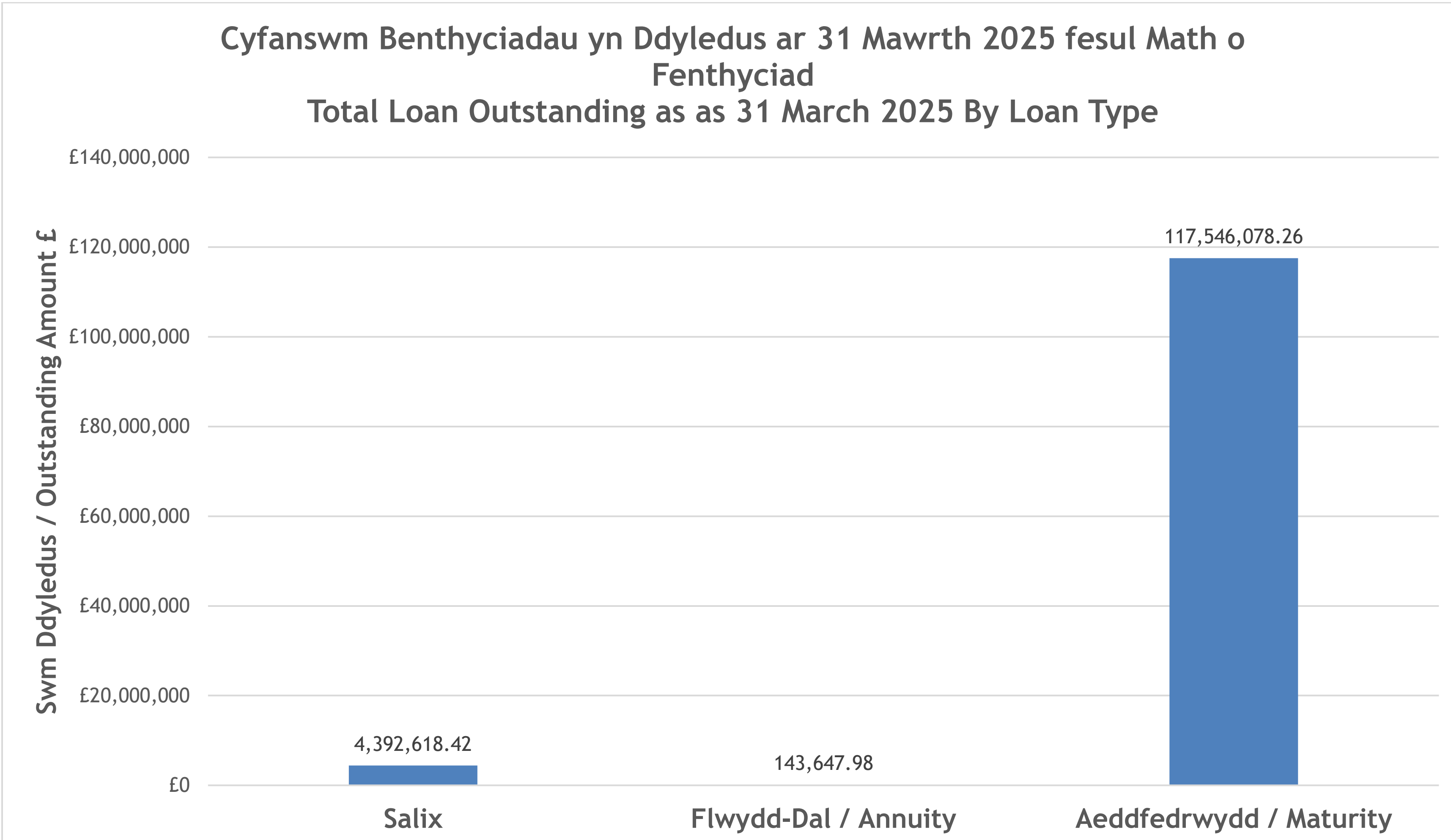

ATODIAD 4

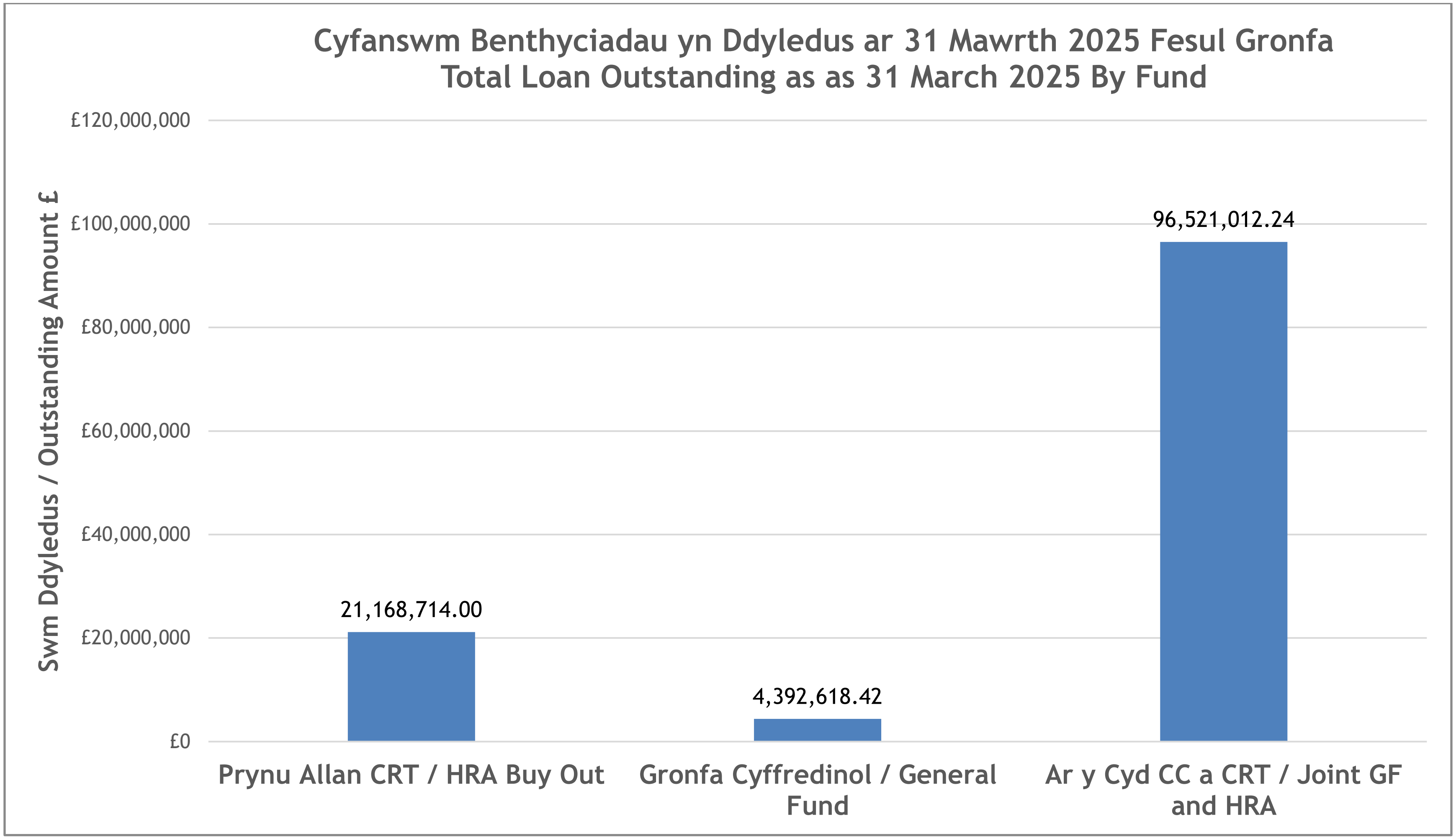

Cyfanswm Benthyciadau yn Ddyledus ar 31 Mawrth 2025 Fesul Gronfa
Total Loan Outstanding as as 31 March 2025 By Fund
Swm Ddyledus / Outstanding Amount £
£120,000,000
£100,000,000
£80,000,000
£60,000,000
£40,000,000
£20,000,000
£0
21,168,714.00
4,392,618.42
96,521,012.24
Prynu Allan CRT / HRA Buy Out
Gronfa Cyffredinol / General Fund
Ar y Cyd CC a CRT / Joint GF and HRA

ATODIAD 5

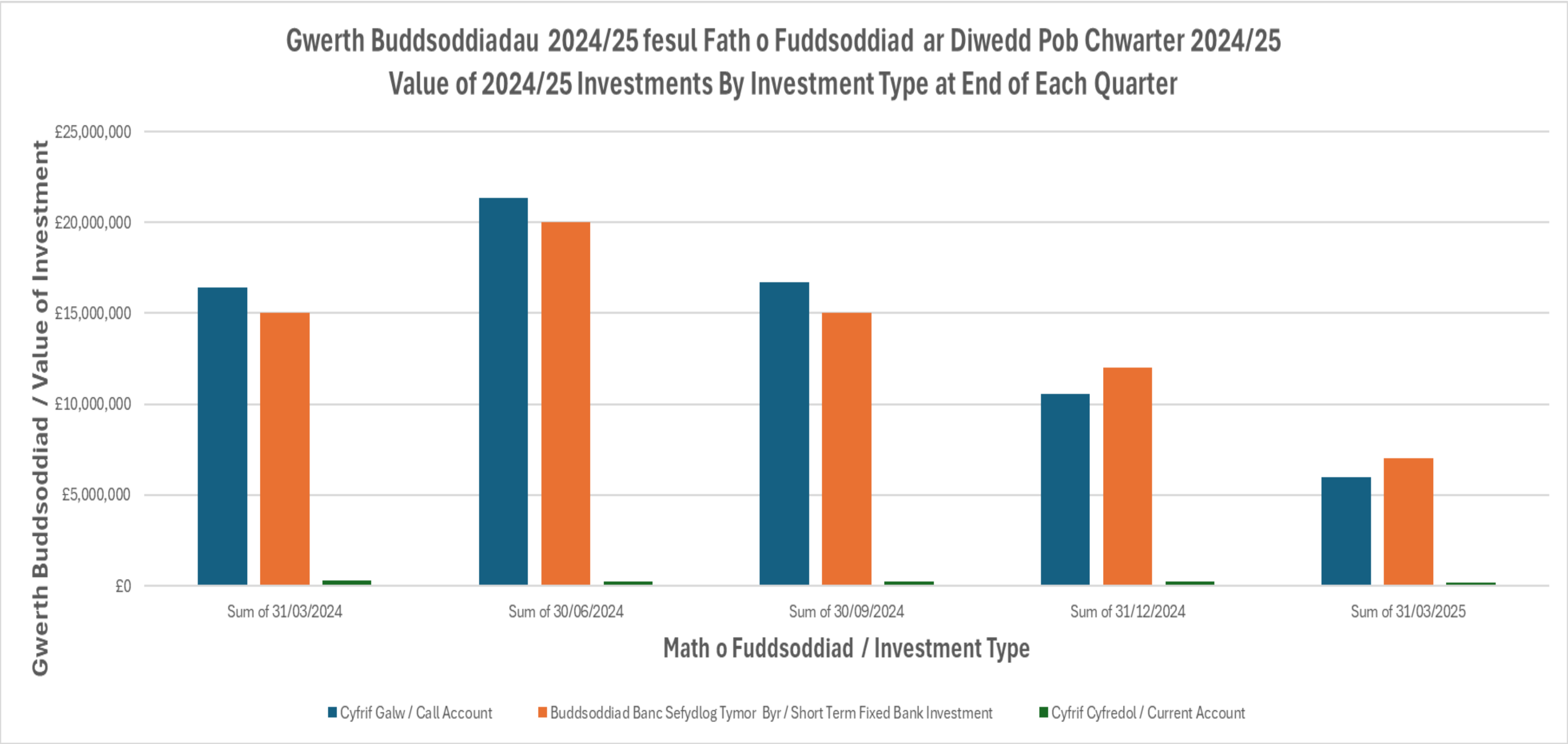

Gwerth Buddsoddiadau 2024/25 fesul Fath o Fuddsoddiad ar Diwedd Pob Chwarter 2024/25
Value of 2024/25 Investments By Investment Type at End of Each Quarter
Gwerth Buddsoddiad / Value of Investment
£25,000,000
£20,000,000
£15,000,000
£10,000,000
£5,000,000
£0
Sum of 31/03/2024
Sum of 30/06/2024
Sum of 30/09/2024
Sum of 31/12/2024
Sum of 31/03/2025
Math o Fuddsoddiad / Investment Type
Cyfrif Galw / Call Account
Buddsoddiad Banc Sefydlog Tymor Byr / Short Term Fixed Bank Investment
Cyfrif Cyfredol / Current Account

ATODIAD 6

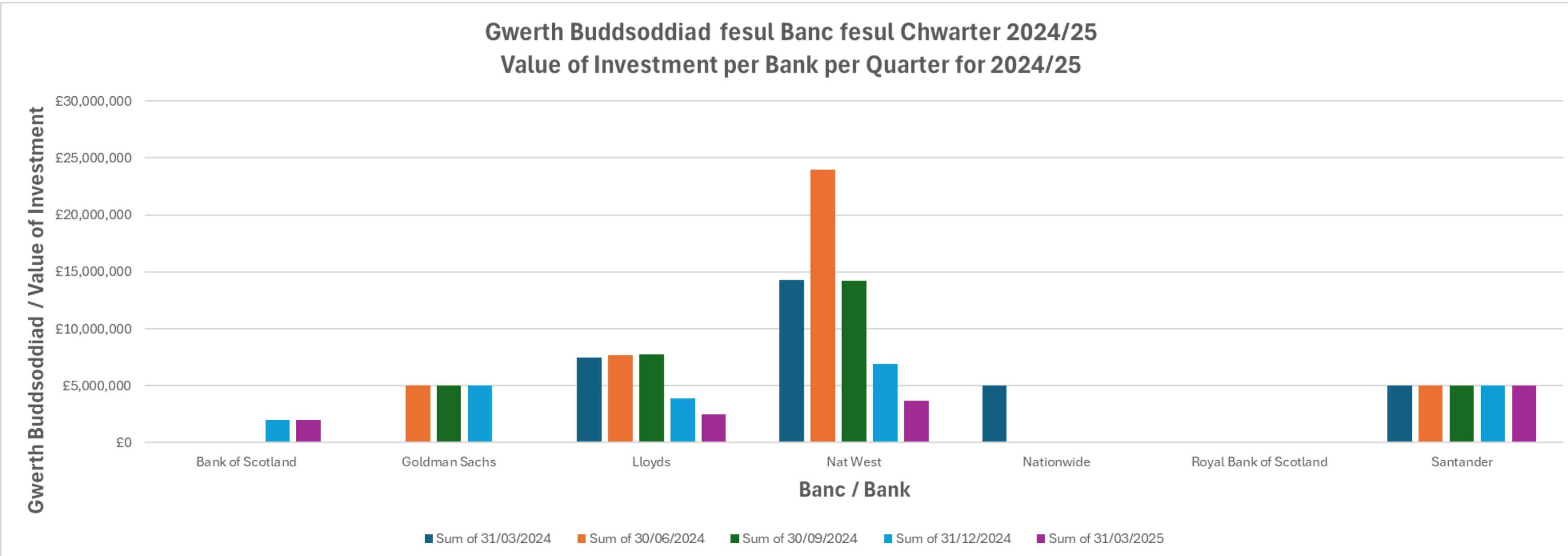

Gwerth Buddsoddiad fesul Banc fesul Chwarter 2024/25
Value of Investment per Bank per Quarter for 2024/25
Gwerth Buddsoddiad / Value of Investment
£30,000,000
£25,000,000
£20,000,000
£15,000,000
£10,000,000
£5,000,000
£0
Bank of Scotland
Goldman Sachs
Lloyds
Nat West
Nationwide
Royal Bank of Scotland
Santander
Banc / Bank
Sum of 31/03/2024
Sum of 30/06/2024
Sum of 30/09/2024
Sum of 31/12/2024
Sum of 31/03/2025